

"Les obres de Wagner són metàfores de la humanitat"

Harry Kupfer ofereix al Liceu la segona i la tercera entregues de 'L'anell del Nibelung', de Richard Wagner

Toni Vall

Després de veure la temporada passada 'L'or del Rin' (pròleg) i 'La valquíria' (primera sessió), Harry Kupfer ens ofereix ara les dues entregues restants de la 'Tetralogia': 'Siegfried' i 'El capvespre dels déus'.

Harry Kupfer és una de les més prestigioses eminències mundials en l'obra del compositor alemany Richard Wagner. Al llarg de la seva carrera ha abordat més de 200 produccions operístiques i la temporada passada va presentar al Liceu una nova aproximació a la *Tetralogia* wagneriana, obra magna que el director ja havia abordat fa anys en marcs com Bayreuth i Berlín.

Siegfried és la segona jornada de *L'anell del Nibelung*, que s'estrena al Liceu aquest diumenge, i *El capvespre dels déus*, la tercera, que arribarà a l'escenari líric el dia 23. Joan Matabosch, director artístic del Liceu, destaca que feia més de 50 anys que la *Tetralogia* no es feia sencera al Liceu i que es tracta d'un dels projectes més grans que pot assumir un teatre d'òpera: "És, doncs, un privilegi que sigui Harry Kupfer qui s'encarregui de la seva direcció". Matabosch destaca també el treball de Bertrand de Billy en la direcció musical, un treball que "provarà els enormes progressos experimentats pel personal del Liceu al llarg dels últims temps".

Siegfried centra el seu interès en l'aprenentatge que el jove heroi experimenta en relació amb l'herència vital deixada pels seus pares i els seus contactes amb l'espasa que li servirà per enfrontar-se amb els seus enemics. La seva estimada Brünnhilde i el déu Wotan seran essencials per forjar la seva personalitat.

John Treleaven interpreta el complicadíssim rol de Siegfried, que al llarg dels anys ha forjat nombrosos tòpics en relació amb la seva actitud i forma d'enfrontar-se al món: "És un personatge molt difícil, ha nascut al bosc i no ha rebut educació ni humanització", explica Kupfer. Per aquest motiu, continua el director, "serà essencial la coneixença de Brünnhilde, el seu amor, serà la seva primera experiència d'humanització". El director ressalta, però, el pessimisme de l'obra: "L'optimisme està condemnat al fracàs perquè Siegfried no ha tingut cap contacte amb les normes de l'home, siguin bones o dolentes, i això acabarà pesant". Brünnhilde és en el muntatge del Liceu Deborah Polaski, que juntament amb Treleaven ja va interpretar les dues primeres parts vistes la temporada passada. En aquest sentit, Kupfer destaca que el fet de treballar sempre amb un conjunt de cantants habitual permet "una evolució natural i un aprofundiment de manera que sorgeixen noves preguntes i descobriments que permeten un gran enriquiment".

El director alemany està considerat un dels més grans especialistes en l'obra de Wagner: "Jo no em consideraria un especialista però sí que és cert que m'he apropat a la seva obra amb gran intensitat i he descobert la gran intensitat emocional del seu teatre". En aquest sentit, Kupfer afegeix que sempre ha cregut que "les obres de Wagner són grans metàfores sobre la humanitat". Segons el director, el secret de la seva obra és que no es limita a posar música a les idees amb fredor i distanciament sinó que hi introdueix una gran càrrega emocional que després habita tota l'obra.

Sobre els personatges, Kupfer considera que amb el pas dels anys s'ha adonat que no hi ha

maniqueisme: "No hi ha bons i dolents sinó que tots els personatges tenen els dos vessants, cosa que contribueix a l'enriquiment dels missatges".

El Festival de Bayreuth ha encarregat per a la seva edició del 2005 la direcció de la *Tetralogia* al director de cinema danès Lars von Trier. Kupfer es resisteix a valorar la iniciativa d'encomanar la direcció d'una obra tan important a algú que no té formació operística: "Caldrà veure quin és el resultat i llavors valorar-ho, però els prejudicis mai són recomanables".

Coneixedor de la 'Tetralogia'

>Sobre la seva dilatada experiència amb la *Tetralogia*, Harry Kupfer explica que la primera possibilitat de portar a escena la monumental obra de Wagner va ser a l'Òpera de Viena, però que no es va poder concretar per discrepàncies amb la direcció. El 1988, però, va arribar el seu muntatge del Festival de Bayreuth, que s'emmarcava en els desafortunats esdeveniments de Txernóbil, cosa que permetia reflectir "la destrucció del món i la vida en què vivim". En el seu muntatge de Berlín, Kupfer va continuar incidint en el poder simbòlic de la destrucció del món per situar-hi els seus personatges, aquest cop, però, prescindint de l'escenari de Txernóbil.

Un assaig preparatori de l'estrena, demà al coliseu de la Rambla, de Siegfried.
Jordi Garcia.